

OVERORDNET HANDLINGSPLAN MOT MOBBING FOR VENNESLABARNEHAGENE

INNHold

Hovedmål	3
Definisjon – hva er mobbing?	3
Forebygge og forhindre mobbing	3
Hvordan oppdage mobbing og tendens til mobbing?	4
Voksne i barnehagen	4
Kjernesporsmål i personalets refleksjon	4
Samarbeid med foreldre – gjensidige forventninger	6
Tiltak når mobbing oppstår	7
Observasjonslogg	8
Prosedyre om mobbing/ utestenging skjer	9
Referat fra møter vedr mobbing/utestenging	10
Forslag til litteratur og hjelpemateriell som kan brukes:	11

**Ingen ville vel ønske å leve uten venner,
selv om han hadde alle andre goder?**

Aristoteles

Hovedmål

Alle barnehager i Vennesla kommune har nulltoleranse for mobbing, og har et respektfullt og inkluderende miljø hvor alle barn føler seg trygge og blir godt ivaretatt både fysisk og psykisk.

Definisjon – hva er mobbing?

Mobbing er opplevd systematisk fysisk og/eller psykiske handlinger som har foregått over tid

- Mobbing/utestenging kan skje både synlig og usynlig.
- De negative handlingene kan komme fra både enkeltpersoner og/eller fra en gruppe.
- Den som blir mobbet og trakassert opplever seg underlegen og har vanskelig for å forsvare seg, det er en ubalanse i maktforholdet.

Enkeltepisoder, lekeslåssing og vilkårlig erting definerer vi ikke som mobbing.

Forebygge og forhindre mobbing

Det er voksnes ansvar å forebygge og forhindre mobbing!

Rammeplanen framhever viktigheten av voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og oppdra barn. Gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling i samarbeid med hjemmene skal personalet skape et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing.

Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker mobbing, og arbeide for at dagens barnehagebarn verken skal oppleve å bli krenket eller selv komme til å krenke andre i framtiden.

Barnehagenes formålsparagraf sier at barnehagen skal være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap, og at ansatte skal møte barn med tillit og respekt.

Hvordan oppdage mobbing og tendens til mobbing?

- Være «tett på» barna i lek og aktivitet for å kunne fange opp atferd som kan utvikle seg til mobbing
- Hvert barn har en voksen som kjenner barnet og foresatte godt
- Observasjon av og deltagelse i barns samspill
- Tilbakemelding fra andre barn
- Ser endring i barns atferd
- Barnesamtaler
- Refleksjon i personalet
- Foreldresamtaler hvor barns atferd og vennskap tas opp

Voksne i barnehagen

- sikrer at alle barn deltar i lek ved å hjelpe barn til å mestre lekekoder og -ferdigheter som gjør at de får innpass i lek med andre
- sikrer fellesskapsopplevelser der vennskap kan prøves ut og befestes
- hjelper barn til god selvfølelse og mestringsopplevelser – hvert barn er unikt
- har fokus på og bidrar til å utvikle barns sosiale ferdigheter som empati, selvkontroll, selvhevdelse og lek, glede og humor. Sosial kompetanse = lykkes i å omgås andre
- bygger relasjoner voksen-barn og støtter barna når de bygger relasjoner til hverandre
- er varme og grensesettende (autoritative voksne)
- setter ord på følelser
- hjelper barnet med sinnemestring/aggresjonskontroll
- igangsetter lek og bidrar til å utvikle den
- har oversikt over områder der barn oppholder seg
- formidler verdier som respekt og toleranse, fellesskap, omsorg og medansvar
- lærer barn konfliktløsning ved å bl.a. gi barna ulike handlingsalternativ
- er tilstedeværende og deltakende når barn er sammen, bl.a i lek

Kjernespørsmål i personalets refleksjon

- Er de voksne anerkjennende og støttende overfor barnas egne initiativ og tanker, eller mer preget av å formidle egne tanker, beskjeder og kontroll?
- Blir alle barna lagt merke til, eller er det noen som alltid blir sett og hørt mens andre ofte blir oversett?
- Hvordan opptrer ansatte når vi har barn som utfordrer oss?
- Er det blitt et mønster i at det er lettere å tro på bestemte barns forklaringer på konflikter og hendelsesforløp enn på andres?
- Har de voksne større tålmodighet med og evne til å følge opp enkelte barn, mens andre raskere blir avbrutt?
- Har de voksne bevissthet om forskjellen på humor og ironi?
- Er miljøet preget av gjensidig omsorg, anerkjennelse og varme, eller preges det av mye erting og kritiske kommentarer?
- Er miljøet i hovedsak inkluderende, eller preges det ofte av ekskludering av enkeltbarn?
- Er samspillet mellom barna preget av klare sosiale hierarkier eller av likeverdighet og veksling av hvem som bestemmer og hvem som får være med?
- Er det en trygg og avslappet tone preget av humor, spontanitet, oppmuntring og glede over hverandres mestring, eller er miljøet snarere preget av prestasjonskrav og konkurrerende holdninger?
- Er det god stemning, mange aktiviteter hvor alle barn opplever mestring og er deltakende i fellesskapsaktiviteter?

**Alle voksne har ansvar for å ivareta
barns medfødte tillit til omverdenen**

Fritt etter Knut Løgstrup

Samarbeid med foreldre – gjensidige forventninger

Forventninger foreldre kan ha til barnehagen:

- Nært samarbeid og god dialog, preget av åpenhet og likeverd.
- Dere skal oppleve å bli sett, hørt og inkludert.
- Taushetsplikten overholdes.
- Informasjon om hvordan det arbeides for å forebygge mobbing på foreldremøte årlig.
- Mobbing og vennskap blir tatt opp i foreldresamtalene.
- Barnehagen tar kontakt samme dag ved henting/ evt telefon dersom personalet opplever at ditt barn er blitt utsatt for en uønsket hendelse, eller om det er ditt barn som har forårsaket en uønsket hendelse.
- Barnehagen tar kontakt ved atferd som bekymrer.
- Barnehagen setter i gang prosedyren om mobbing/utestenging skjer, og det blir skrevet referat fra møtene.

Barnehagens forventninger til foreldre:

- Dere kontakter styrer eller ped.leder og ber om en samtale for å snakke om deres uro dersom noe ikke er greit for barnet. Det samme gjelder om dere er urolige for at deres barn har en negativ atferd som kan påvirke samspillet med andre barn negativt.
- Dere snakker positivt hjemme om barnehagen, de ansatte og barna i barnehagen.
- Dere er barnas viktigste rollemodeller, vær derfor varsomme for hva som blir sagt mens barna hører på.
- Dere respekterer viktigheten/verdien av bringe- og hentesituasjonen i barnehagen. Legg vekk telefon og andre forstyrrende elementer og gi barnet oppmerksomhet.
- Dere leser informasjon fra barnehagen og holder dere oppdatert i de kanalene dere har tilgang på informasjon fra.

Tiltak når mobbing oppstår

Samtale med de enkelte involverte, både den som er mobbet og den/de som mobber

Veiledning:

Samtale med offeret og mobberen hver for seg og samlet om hva som har skjedd.

Barna får selv komme med forslag til hva som kan gjøres videre.

Et godt virkemiddel kan være drama og teater. Gjennom ulike former for dramatisering hvor barna er aktivt med, vil barna kunne

- kjenne seg selv igjen i mobbesituasjonene
- få satt i gang egen tankevirksomhet rundt mobbing
- bearbeide tanker og følelser gjennom dramatisk lek, tegning osv.
- identifisere seg med positive rollefigurer og de figurer hvor sympatien ligger

Styrke offeret

Veiledning:

Typiske atferdsmønster hos ofre i barnehagealder kan være lav selvtillit, engstelse, de er sky og beskjedne,

gråter lett og forsvarer seg ikke verken fysisk eller verbalt.

Tiltak for å styrke mobbeofferet kan være å

- framheve barnet i gruppen på det barnet er god på
- hjelpe barnet til å kunne svare andre barn fornuftig, hjelp til å finne gode svar
- arbeide med generell styrking av selvtillit og mestring
- arbeide aktivt med vennskap og lek
- gi positive merkelapper og framsnakke

Foreldresamtale

Samtale med foreldre til alle involverte parter.

Det avtales/vurderes i hvert tilfelle om en i neste omgang har et møte med begge/alle involverte foreldre. Barnehagen forteller hva som er avdekket. Blir enige om tiltak videre sammen med foreldrene, lytte til råd, tanker og ideer fra dem.

Vurdere om det er grunn til å søke hjelp hos andre instanser/samarbeidspartnere

Gjennomgå egen praksis og organisering

Observasjonslogg

[illegible]

Prosedyre om mobbing/utestenging skjer

Referat skrives fra alle møter

Tiltak	Ansvar	Gjennomføring, dato og signatur
1. Den som observerer mobbing/utestenging informerer umiddelbart ped.pedleder og styrer.	Alle	
2. Samtale med de involverte barna om det som har skjedd.	Den som har observert sammen med ped.leder på barnas avdeling	
3. De involverte ansatte møtes for å diskutere og avklare om mobbing har funnet sted. Strategi legges for videre observasjon og handling. Bruk observasjonslogg.	Styrer	
4. Ped.leder informerer de involvertes foreldre (alle parter). Få info fra foreldre om de har merket noe.	Ped. leder	
5. Møte med foreldre – felles tiltak utarbeides og iverksettes.	Styrer og ped.leder	
6. Evaluering av hvordan det går etter 1 uke. Samtale med de involverte barna og evt hele barnegruppen.	Ped.leder/den som står barnet nærmest	
7. Evt vurdere behov for råd og hjelp fra eksterne instanser. (barneteam, PPT)	Styrer/ped.leder	

Referat fra møter vedr. mobbing/utestenging

Referatet legges i barnemappen og kopi sendes foresatte

Dato:

Til stede på møtet:

Hva saken gjelder	Dette skal det arbeides videre med	Ansvar

Dato for oppfølgingssamtale:

Underskrift ansatt

Underskrift ansatt

Underskrift forelder

Underskrift forelder

Forslag til litteratur og hjelpemateriell som kan brukes:

For voksne:

Rammeplan for barnehagen

Barn- familiedepartementet 2002: «Mobbing i barnehagen, Et hefte for deg som jobber i barnehagen»

Marianne Godtfredsen, FUB, FUG, UIA, Sørlandet sykehus: «Hele barnet hele løpet- mobbing i barnehagen».

Kristina Sørensen, Marianne Godtfredsen, Mette Modal og Bjørn Lerdal: «Egenledelse i lek og læring»

Pål Roland, Ingunn Størksen, Heidi Omdal, Unni Vere Midthassel, Hildegunn Fandrem, Marianne Godtfredsen og Eyvind Skeie: «Kompetanseløft i barnehagen». «Være sammen».

For barna:

Ingrid Lund og Ane Tollerød Foss: «Mattias er alene».

Anne de Bode: «Det er alltid meg de skal ta».

Birgitta Sandberg: «Billy og sinte Lotte», «Bjørn drar på landet».

Christine Nøstlinger: «Franz begynner på skolen».

Egon Mathisen: «Katten med de blå øynene».

Else Færden: «Den stygge drageungen».

Gunn-Britt Sundstrøm: «Gutten med supermann-drakt».

Guido Genechten: «Rikki»

Gunilla Bergstrøm:» Albert og udyret», «Hvem kan redde Albert Åberg»

HC. Andersen: «Den stygge andungen».

Oppfordrer til å bruke internett til å bli kjent med ny forskning /fagbøker og barnelitteratur som er aktuelt.

Vennskap er det beste middelet
mot mobbing

VENNESLA KOMMUNE
2015